

Handläggare
Gülsern Uz

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Svar på remiss om Stockholm stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter

Förvaltningens förslag till beslut

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd förklarar ärendet omedelbart justerat.

Per Kjellander
Stadsdirektör

Ditte Westin
Avdelningschef

Sammanfattning

Stockholms stad riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter (Dnr 2018/000069) har remitterats till Spånga-Tensta stadsdelsnämnd för yttrande. Riktlinjerna beskriver stadens arbete gällande minoriteters rättigheter och fördelat ansvar mellan stadens nämnder. Riktlinjerna ska ersätta åtgärdsplanen Nationella minoriteter och minoritetsspråk – åtgärdsplan för Stockholm stad från 2010.

Arbetet med att stärka och främja skyddet av de nationella minoriteternas rättigheter är en del av stadens arbete med att värna om de mänskliga rättigheterna.

Riktlinjerna har tagits fram tillsammans med samtliga nationella minoritetsgrupper och stadens förvaltningar för att inhämta erfarenheter och kunskap. De beskriver stadens arbete med de nationella minoriteternas rättigheter utifrån stadens vision, mål för mänskliga rättigheter och minoritetslagstiftningen.

Förvaltningen ställer sig positiv till att de nya riktlinjerna tydliggör och förstärker stadens arbete med nationella minoriteters rättigheter. Riktlinjerna klargör ansvarsfördelningen mellan olika nämnder, vilket skapar tydlighet och en grogrund för ett effektivt arbete.

Bakgrund

Kommunstyrelsen fick i uppdrag år 2016 att se över samrådsprocessen med de nationella minoriteterna, och i budget för 2017 ta fram riktlinjer för stadens arbete med nationella minoriteter. Nationella minoritetsgrupper har lyft vikten av att ta fram nya riktlinjer genom samrådsprocesser för stadens arbete med nationella minoriteters rättigheter, samt tydliggöra ansvarsfördelningen mellan nämnder. Utöver nationella minoritetsgrupper, har även fack- och stadsdelsnämnder framfört liknande synpunkter i dialog med stadsledningskontoret.

Riktlinjen beskriver stadens arbete med nationella minoriteters rättigheter. Riktlinjerna består av tre delar, presentation av internationella konventioner och nationell lagstiftning, nulägesanalys utifrån ett internationellt, ett nationellt och ett lokalt perspektiv samt tydliggörande av minoriteternas rättigheter och ansvarsfördelning mellan stadens nämnder.

Ärendet

År 1999 fattade riksdagen beslut om anslutning till Europarådets ramkonvention om skydd om nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- och minoritetsspråk. I samband med anslutning till konventionerna erkända regeringen judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar som nationella minoritetsgrupper och jiddisch, finska och meänkieli som nationella minoritetsspråk.

År 2009 antogs en ny lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk med syfte att stärka de nationella minoriteternas rättigheter. I lagen finns grundläggande skyldigheter för kommuner, landsting och andra förvaltningsmyndigheter som gäller för alla nationella minoriteter. Grundskyddet i lagen handlar om att synliggöra, stärka och utveckla de nationella minoritetsspråken så att de förblir levande språk och att skydda minoriteternas fortlevnad i Sverige. Utöver grundskyddet finns det ett förstärkt skydd för de territoriellt bundna språket finska, meänkieli och samiska.

Det finns även ett förstärkt skydd i så kallade förvaltningsområden, där endast de territoriella språken ingår i förvaltningsområde. Det innebär att en kommun kan ansöka hos regeringen om att få ingå i förvaltningsområde. Inom förvaltningsområdet har minoriteten rätt

till förskola och äldreomsorg på sitt minoritetsspråk, samt rätt att använda sitt minoritetsspråk i sina kontakter med kommunen, där den enskilde är part eller ställföreträdande part i ett ärende, om ärendet har anknytning till förvaltningsområdet.

Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget har det nationella uppföljningsansvaret för kommuners och myndigheters arbete med nationella minoriteternas rättigheter.

Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget sammanställer årligen en nationell rapport om arbetet med nationella minoriteters rättigheter. Rapporten från år 2016, som hade fokus på service och omvårdnad inom äldreomsorgen på nationellt minoritetsspråk, visar svårigheten att hitta personal med språkkompetens, samt i att erbjuda riktade platser på äldreboende.

Kommunstyrelsen samordnar de nationella minoritetsfrågorna i staden, i samråd med alla nationella minoriteter.

Staden genomför uppföljningar genom samråd och årliga rapporter om stadens arbete med nationella minoriteteters rättigheter som lämnas till Länsstyrelsen i Stockholms län.

De föreslagna riktlinjerna beskriver stadens arbete med de nationella minoriteternas rättigheter utifrån stadens vision, mål för mänskliga rättigheter och minoritetslagstiftningen. Riktlinjerna fördelar ansvaret mellan stadens nämnder och omfattar rätten till minoritetsspråk, kultur, information, delaktighet och inflytande, förskola och äldreomsorg på sitt språk, kompetensutveckling och rekrytering, samordning och uppföljning

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på avdelningen stadsdelsutveckling.

Förvaltningen bedömer att ärendet bidrar till ökad jämställdhet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till att de nya riktlinjerna tydliggör och förstärker stadens arbete med nationella minoriteters rättigheter. Riktlinjerna klargör ansvarsfördelningen mellan olika nämnder, vilket skapar tydlighet och en grogrund för ett effektivt arbete.

Kompetensutveckling av stadens medarbetare om nationella minoriteters rättigheter är av vikt. Rekrytering av medarbetare med

kunskaper i de nationella minoritetsspråken är även det en viktig del i arbetet.

Förvaltningen välkomnar kommunstyrelsens genomförande av ett årligt samråd där nationella minoritetetersgrupper bjuds in.

Förvaltningen anser att riktlinjerna inrymmer flera åtgärder avseende nationella minoriteters rättigheter som är konkreta, tydliggörande och som stärker och värnar de nationella minoriteternas rättigheter. Det är till exempel positivt att utbildningsnämnden ska utveckla och tillgängliggöra modersmålsundervisningen i nationella minoritetsspråk, samt att stadens bibliotek ska förstärka sitt utbud av litteratur, tidskrifter och annan media på nationella minoritetsspråken och om de nationella minoriteterna.

Förvaltningen vill lyfta vikten av att staden ska verka för att kunskapen om kvinnors och mäns situation inom samtliga minoritetsgrupper ska öka.

Bilagor

1. Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter
2. Remiss minoriteters rättigheter